

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN DOÃN HÙNG

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI BẢO HIỂM
XÃ HỘI THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2017

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN DOÃN HÙNG

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI BẢO HIỂM
XÃ HỘI THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐỖ THỊ THÚY PHƯƠNG

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái nguyên, ngày tháng năm 2017

Tác giả luận văn

Trần Doãn Hùng

LỜI CẢM ƠN

Sau một thời gian học tập và thực hiện đề tài luận văn tốt nghiệp, đến nay tôi đã hoàn thành luận văn thạc sĩ chuyên ngành Quản lý kinh tế với đề tài: **“Quản lý thu BHXH tại Bảo hiểm xã hội thành phố Việt Trì - Tỉnh Phú Thọ”**

Trước hết, Tôi xin chân thành cảm ơn Ban quản lý đào tạo Sau Đại học, Khoa Kế toán & Quản trị Kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế & quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS. Đỗ Thị Thúy Phương người đã định hướng, chỉ bảo và hết lòng tận tụy, dìu dắt tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu đề tài.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến những người thân trong gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã động viên, cổ vũ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu khoa học. Nếu không có những sự giúp đỡ này thì chỉ với sự cố gắng của bản thân tôi sẽ không thể thu được những kết quả như mong đợi.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng 4 năm 2017

Tác giả luận văn

Trần Doãn Hùng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Những đóng góp của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU BẢO	
HIỂM XÃ HỘI	4
1.1. Cơ sở lý luận về bảo hiểm xã hội và quản lý thu bảo hiểm xã hội	4
1.1.1. Khái niệm về BHXH.....	4
1.1.2. Bản chất của bảo hiểm xã hội	5
1.1.3. Vai trò của bảo hiểm xã hội	8
1.1.4. Đối tượng của bảo hiểm xã hội	9
1.1.5. Chức năng của BHXH	10
1.1.6. Quản lý thu BHXH.....	11
1.1.7. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý thu bảo hiểm xã hội	23
1.2. Kinh nghiệm của một số địa phương trong nước về quản lý thu bảo hiểm xã hội	25
1.2.1. Kinh nghiệm của BHXH tỉnh Thái Bình	25
1.2.2. Kinh nghiệm của BHXH thành phố Hải Phòng.....	26
1.2.3. Kinh nghiệm của BHXH huyện Kim Thành tỉnh Hải Dương	28
1.2.4. Một số bài học rút ra từ kinh nghiệm quản lý thu bảo hiểm xã hội thành phố Việt Trì	29

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	31
2.2.2. Tổng hợp và xử lý thông tin.....	33
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	33
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	34
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ	36
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	36
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên và kinh tế xã hội Thành phố Việt Trì ảnh hưởng đến thu BHXH	36
3.1.2. Giới thiệu về BHXH Thành phố Việt Trì	37
3.2. Thực trạng công tác quản lý thu BHXH tại BHXH Thành phố Việt Trì, giai đoạn 2014 - 2016.....	41
3.2.1. Thực trạng công tác quản lý đối tượng tham gia BHXH	41
3.2.2. Quản lý mức tiền lương làm căn cứ đóng BHXH.....	44
3.2.3. Quản lý về mức đóng và phương thức thu bảo hiểm xã hội tại BHXH thành phố Việt Trì	47
3.2.4. Quản lý quy trình thu BHXH.....	55
3.2.5. Thanh tra, kiểm tra về công tác thu BHXH	58
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng tới kết quả công tác quản lý thu BHXH tại BHXH Thành phố Việt Trì tỉnh Phú Thọ	63
3.3.1. Nhận thức, ý thức, tâm lý, thói quen của người lao động và người sử dụng lao động	63
3.3.2. Tốc độ tăng kinh tế và thu nhập bình quân đầu người.....	65
3.3.3. Công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý của các cấp chính quyền, đoàn thể (công đoàn) với việc DN chấp hành Luật BHXH.....	67
3.3.4. Các nhân tố khác	68

3.4. Đánh giá về công tác quản lý thu Bảo hiểm xã hội ở Bảo hiểm xã hội Thành phố Việt Trì.....	70
3.4.1. Một số kết đạt được.....	70
3.4.2. Những hạn chế	72
3.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế	72
Chương 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU BHXH TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ	74
4.1. Phương hướng, mục tiêu tăng cường công tác quản lý thu trên địa bàn Thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.....	74
4.1.1 Phương hướng tăng cường công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn Thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	74
4.1.2 Mục tiêu tăng cường công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn Thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	76
4.2. Giải pháp tăng cường công tác quản lý thu trên địa bàn Thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.....	77
4.2.1. Nhóm giải pháp về công tác tổ chức trong quản lý thu BHXH.....	77
4.2.2. Nhóm giải pháp cho cơ quan BHXH	78
4.2.3. Giải pháp đối với người sử dụng lao động.....	88
4.2.4. Giải pháp đối với người lao động	88
4.2.5. Tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức tham gia BHXH	88
4.3. Một số kiến nghị.....	92
4.3.1. Kiến nghị với Nhà nước, Quốc hội và Chính phủ	92
4.3.2. Kiến nghị với BHXH Việt Nam.....	94
4.3.3. Kiến nghị với cấp ủy, chính quyền địa phương	95
4.3.4. Kiến nghị với cơ quan BHXH tỉnh Phú Thọ.....	96
KẾT LUẬN	98
TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	103

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

1. ASXH : An sinh xã hội
2. BHTN : Bảo hiểm thất nghiệp
3. BHXH tỉnh : BHXH các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương
4. BHXH : Bảo hiểm xã hội
5. BHYT : Bảo hiểm y tế
6. CCVC : Công chức viên chức
7. LĐ TB&XH : Lao động, thương binh và xã hội
8. NCL : Khởi nghiệp công lập
9. NQD : Ngoài quốc doanh
10. VĐT NN : Vốn đầu tư nước ngoài
11. VĐT TN : Vốn đầu tư trong nước

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Các mức đóng góp cơ bản qua từng thời kỳ.....	16
Bảng 1.2: Mức đóng góp theo nhóm đối tượng	17
Bảng 1.3: Tỷ lệ đóng góp vào quỹ BHXH của người lao động và người sử dụng lao động	17
Bảng 1.4: Mức đóng của người lao động và người sử dụng lao động trong các quỹ thành phần.....	18
Bảng 3.1: Đối tượng tham gia BHXH bắt buộc giai đoạn 2014 - 2016.....	41
Bảng 3.2: Tổng hợp mức tiền lương đóng BHXH giai đoạn 2014 - 2016.....	46
Bảng 3.3: Kết quả thu BHXH bắt buộc giai đoạn 2014-2016	49
Bảng 3.4: Kết quả thu BHXH theo khối loại hình giai đoạn 2014 - 2016.....	51
Bảng 3.5: Kết quả thu BHXH bắt buộc các doanh nghiệp ngoài quốc doanh giai đoạn 2014 - 2016	52
Bảng 3.6. Kế hoạch thu bảo hiểm xã hội tại BHXH thành phố Việt Trì giai đoạn 2014 - 2016	57
Bảng 3.7: Tình hình nợ đọng BHXH giai đoạn 2014 - 2016.....	62
Bảng 3.8: Bảng tổng hợp mức độ hiểu biết của chủ sử dụng lao động về pháp luật BHXH đối với 110 DN điều tra.....	64
Bảng 3.9: Tổng hợp điều tra số lao động tại doanh nghiệp	65
Bảng 3.10: Số lượng doanh nghiệp phân theo mức thu nhập bình quân của NLĐ.....	66
Bảng 3.11: Bảng tổng hợp tình hình thanh tra, kiểm tra công tác thực hiện Luật BHXH tại các doanh nghiệp.....	67

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 3.1: Cơ cấu tổ chức bộ máy hoạt động của BHXH Thành phố Việt Trì	40
Sơ đồ 3.2: Quy trình quản lý thu BHXH	55